

Sygn. akt VI Ca 814/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2018r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Halina Garus

Sędzia: SSO Hanna Morejska (spr.)

Sędzia: SSR del. Aleksandra Korusiewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Iwańczak

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2018r. w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko M. O.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda (...) Spółki Akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 11 kwietnia 2018r.

sygn. akt XII C 2523/17

1 oddala apelację;

2 zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 450 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu apelacyjnego.

VICa 814/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2018 Sąd Rejonowy w Częstochowie oddalił powództwo (...) SA w W. wobec pozwanego M. O. o zapłatę .

Sąd Rejonowy ustalił i zważył co następuje ;

W dniu 15.04.2014r. w N. gm. K. doszło do wypadku : samochód marki A. kierowany przez D. R. (1) zderzył się czołowo z motocyklem S. nr rej. (...), kierowanym przez pozwanego M. O..

Pozwany nie posiadał uprawnień do kierowania motocyklem jest to okoliczność bezsporna.

W wyniku wypadku samochód marki A. został uszkodzony zaś kierujący nim D. R. (1) został wskazany w notatce policyjnej jako sprawca kolizji .

Kierowany przez pozwanego pojazd motocykl S. był objęty ochroną ubezpieczeniową było to obowiązkowe ubezpieczenie w powodowym (...) od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych .

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 16.09.2015r. sygn.. XI K (...) D. R. (1) został uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, polegającego na nieumyślnym naruszeniu zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowych odnośnie opisanego wyżej wypadku.

Do powoda zgłoszono szkodę powstałą w pojeździe A.. Powód prowadził i postępowanie likwidacyjne i uznał swoją odpowiedzialność za ww.szkodę , wyliczył koszt naprawy samochodu , zakwalifikował szkodę jako tzw. szkodę całkowitą na kwotę 8700 zł., przyjął 50% przyczynienie się poszkodowanego i wypłacił tytułem odszkodowania kwotę 4350 zł.

Sąd zważył, że powód wywodzi swoje roszczenie z art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 o ubezpieczeniach obowiązkowych . Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. 2016 poz. 2060 ze zm.)

Zgodnie z art. 43. Zakładowi ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 pkt 1, przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący:

- 1) wyrządził szkodę umyślnie, w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości albo po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 2) wszedł w posiadanie pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa;
- 3) nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym, z wyjątkiem przypadków, gdy chodziło o ratowanie życia ludzkiego lub mienia albo o pościg za osobą podjęty bezpośrednio po popełnieniu przez nią przestępstwa;
- 4) zbiegł z miejsca zdarzenia.

Zatem niewątpliwie konieczną przesłanką do powstania prawa regresu w stosunku do kierującego jest wypłacenie przez zakład ubezpieczeń świadczeń na rzecz poszkodowanych. Z tym momentem – z mocy samego prawa – powstaje prawo zwrotnego dochodzenia roszczenia, które z tą samą chwilą staje się wymagalne. Ta przesłanka została spełniona.

Bezsporne jest także pozwany nie posiadał uprawnień do kierowania pojazdem. Przyjmuje się w doktrynie, że spośród okoliczności wymienionych w pkt 1-4 jedynie między rozmyślnym działaniem (pkt 1) kierującego a szkodą musi zachodzić adekwatny związek przyczynowy (art. 361 kc]

W odniesieniu do pozostałych stanów faktycznych bez znaczenia jest istnienie związku przyczynowego między okolicznościami wymienionymi w tym przepisie a powstaniem szkody .[Stosownie bowiem do treści art. 34 ust 1 ww. ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest m.in. uszkodzenie mienia.]

Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, zgodnie z ust. 36 ust 1 ustawy. w przypadku zderzenia pojazdów mechanicznych będących w ruchu można żądać naprawienia szkody na zasadach ogólnych – odpowiedzialność opiera się zatem na zasadzie winy (art. 436 § 2 kc).

Dla ustalenia, że pozwany zobowiązany jest zwrócić (...) wypłaconą kwotę , należało zatem w pierwszym rzędzie wykazać, że pozwany ponosi winę za spowodowanie wypadku, z którego szkoda wynikła.

Ciężar dowodu w tym zakresie obciążał powoda z mocy art. 6 kc .

Powód tymczasem nie przytoczył dowodów na poparcie twierdzenia, że pozwany ponosi za spowodowanie wypadku. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że: nie wynika to z notatki policyjnej, także wyrok uniewinniający wobec drugiego uczestnika wypadku też w żaden sposób nie wskazuje na winę pozwanego, - nie wskazano, by przeciwko pozwanemu toczyło się jakiegokolwiek postępowanie karne związane z ww. zdarzeniem, sam fakt, że powód przyjął swoją odpowiedzialność wobec posiadacza samochodu S. (przy przyjęciu jego 50% przyczynienia) nie przesądza o odpowiedzialności pozwanego. Rozmiar szkody również wymagał udowodnienia.

Apelację od wyroku złożyła strona powodowa zarzucając ;

1 naruszenie przepisów to jest art., 415 kpc przez dokonanie wybiórczej oceny materiału dowodowego sprzecznej z zasadami logiki, doświadczenia życiowego oraz całością zgromadzonego materiału dowodowego,

2. Naruszenie przepisów, tj. art. 232 zdanie pierwsze kpc, poprzez błędne uznanie, iż Powódka zaprezentowała materiału dowodowego na potwierdzenie swych twierdzeń .

Dlatego powódka wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa, poprzez zasądzenie na rzecz powódki od pozwanego kwoty 4.350,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Częstochowie .

W uzasadnieniu apelacji podnosiła że nie można zgodzić się ze stwierdzeniem Sądu Rejonowego w Częstochowie, iż posiadaczowi pojazdu mechanicznego który poniósł szkodę na osobie lub mieniu w wyniku zderzenia pojazdów przysługuje odszkodowanie, o ile udowodni mą drugiego w rozumieniu art. 415 kc. Nie ulega wątpliwości, że działania Pozwanego, który podjął decyzję o kierowaniu pojazdem mechanicznym bez wymaganych do tego uprawnień było bezprawne w rozumieniu powołanego na wstępie przepisu art. 415 k.c. Na podstawie natomiast analizy dokumentacji i opinii biegłych wynika natomiast że obaj kierowcy popełnili błędy i dlatego doszło do wypadku .

Sąd Okręgowy stwierdza że apelacja nie jest zasadna z przyczyn następujących .

W istocie przedmiotem sporu na obecnym etapie postępowania nie jest kwesta interpretacji przepisów prawa lecz okoliczności faktyczne .

Mianowicie obie strony zgodnie przyznają co następuje .

Z mocy art. 34. 1. ustawy z dnia 22 maja 2003 o ubezpieczeniach obowiązkowych . Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. 2016 poz. 2060 ze zm.)

Z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Natomiast z mocy art. art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 o ubezpieczeniach obowiązkowych . Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. 2016 poz. 2060 ze zm.)

Zakładowi ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 pkt 1, przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący:

1) wyrządził szkodę umyślnie, w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości albo po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;

2) wszedł w posiadanie pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa;

3) nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym, z wyjątkiem przypadków, gdy chodziło o ratowanie życia ludzkiego lub mienia albo o pościg za osobą podjęty bezpośrednio po popełnieniu przez nią przestępstwa;

4) zbiegł z miejsca zdarzenia.

Czyli w przedmiotowej sprawie strona powodowa powinna udowodnić przede wszystkim że zgodnie z wyżej cytowanym art. 34 w/w ustawy pozwany M. O. jest obowiązany do odszkodowania za szkodę jakiej doznał D. R. (1) w wyniku wypadku w dniu 15.04. 2014 .

Jednak w tym zakresie strona powodowa nie przedstawiła w istocie jakiegokolwiek dowodu.

W apelacji zaś powołuje się na dowody w postaci „ analizy dokumentacji ” , wgląd w aktach sprawy sądowej „ oraz opinie biegłych „

Nie wiadomo jednak jakie akta i jakiej sprawy sądowej powód ma na myśli , jaką dokumentację i jakie opinie biegłych . Jedyne bowiem dowody przedstawione przez powoda to wyrok uniewinniający D. R. (1) od popełnienia czynu z art. 177par.1 kk , opinia biegłego M. S. odnośnie wysokości szkody w samochodzie A. . , zgłoszenie szkody przez D. R. .

Nigdy strona powodowa z przyczyn znanych tylko sobie nie wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność czy winy pozwanego , czy przyczynienia się do skutków wypadku . nigdy nie wносиła nawet o dopuszczenie dowodu z dokumentów zawartych w aktach sprawy karnej .

Kwestię ciężaru dowodu reguluje art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. W procesie ciężar dowodu stanowi wymaganie dostarczenia sądowi dowodów potwierdzających przytoczone fakty pod rygorem przegrania procesu. W sprawie III CKN 244/97 Sąd Najwyższy przyjął, że możliwość dopuszczenia przez sąd dowodu niewskazanego przez strony nie oznacza, że sąd jest obowiązany zastąpić własnym działaniem bezczynność strony. Jedyne w szczególnych sytuacjach procesowych o wyjątkowym charakterze sąd powinien skorzystać ze swojego uprawnienia do podjęcia inicjatywy dowodowej . sytuacja taka na pewno nie wystąpiła w przedmiotowej sprawie gdy powód jest profesjonalną firmą ubezpieczeniową .

Fakt że jeden z uczestników wypadku drogowego został uniewinniony od popełnienia czynu z art. 177 kk , w jakikolwiek sposób nie przesądza że za skutki wypadku miałyby ponosić odpowiedzialność drugi uczestnik kolizji , jak zda się uważać strona powodowa , nie przedstawiając na te okoliczności jak wyżej wykazano jakiegokolwiek dowodu . Tok rozumowania autora apelacji jest w zasadzie całkowicie niezrozumiały a uzasadnienie sprowadza się do abstrakcyjnych rozważań odnośnie kwestii pojęcia winy czy czynu niedozwolonego w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego , jednak bez odesłania do istniejącego w sprawie stanu faktycznego .

Niezrozumiały jest zarzut naruszenia art. 415 kpc gdyż przepis ten dotyczy skutków wznowienia postępowania .

Dlatego z mocy art. 385 kpc apelację oddalono a kosztami postępowania obciążono z mocy art. 98 kpc powoda jako stronę przegrywającą.